

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Collegestraat 26 te Geraardsbergen

**Annelies De Raymaeker
Linse Haenen**

**Tienen, 2022
Studiebureau Archeologie bv**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Collegestraat 26 te Geraardsbergen

**Annelies De Raymaeker
Linse Haenen**

**Tienen, 2022
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Collegestraat 26 te Geraardsbergen

Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Annelies De Raymaeker, Linse Haenen
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2022, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	2
1.1 Beschrijvend gedeelte	2
1.1.1 Administratieve gegevens	2
1.1.2 Archeologische voorkennis	4
1.1.3 Onderzoeksopdracht	5
1.1.4 Beschrijving geplande werken	6
1.1.5 Werkwijze	15
1.2 Assessmentrapport	16
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	16
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	20
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	25
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	32
1.2.5 Synthese	33
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	35
2.1 Administratieve gegevens	35
2.2 Gemotiveerd advies	37
Bibliografie	39

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2022 A 417
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunning (stedenbouwkundige handelingen) met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 459 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 300 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies de Raymaeker, OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Geraardsbergen, Collegestraat (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x = 115217, y = 162556 punt 2: x = 115275, y = 162598 Geraardsbergen, afd. 1 sectie A , perceel 392M, 392H en 371X (fig. 1.3)
Relevante termen: ³⁰	Bureauonderzoek, herenhuis
Bebouwde zones:	Herenhuis met achterbouw

³⁰ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

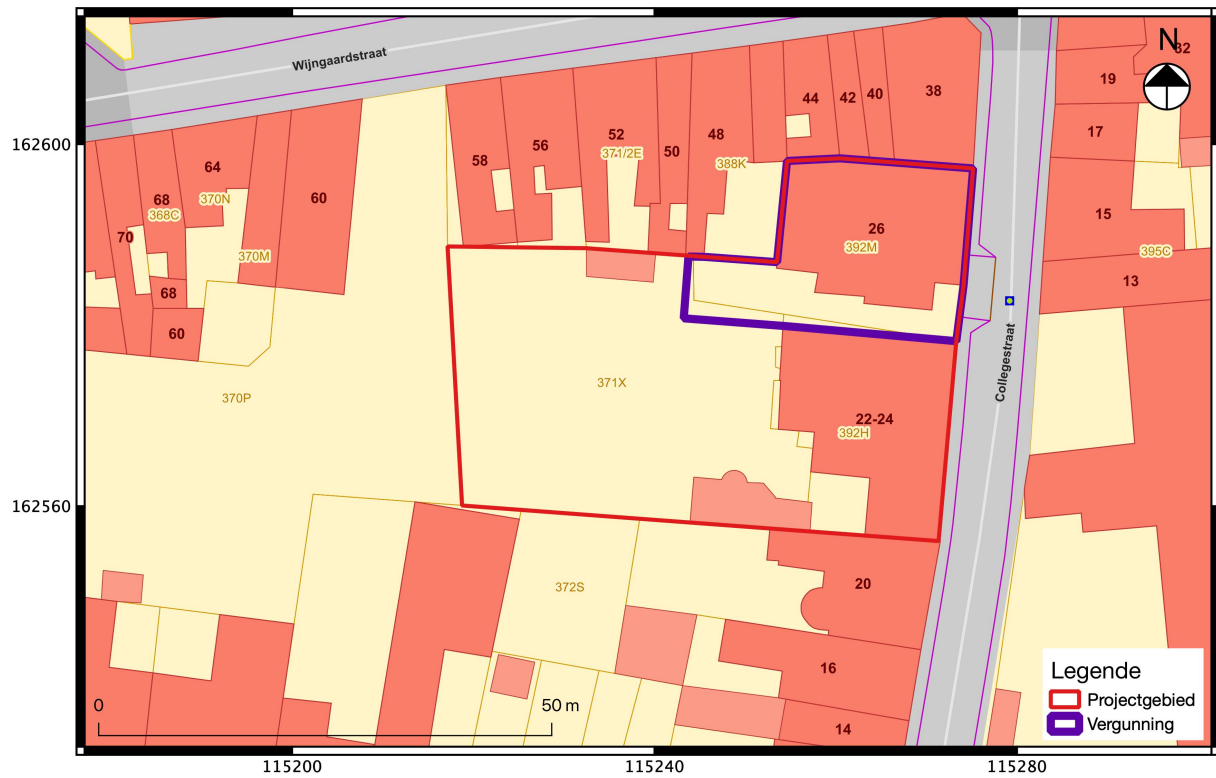

Fig. 2.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied.

Fig. 2.2: Recente luchtfoto met daarop de huidige terreincondities aangeduid.

2.2 Gemotiveerd advies

Het projectgebied situeert zich in de (zand)leemstreek. Hydrografisch gezien behoort het tot het Denderbekken. De Dender stroomt op een afstand van slechts 210 m ten oosten van het vergunningsgebied. Zo maakt het projectgebied formeel gedeeltelijk deel uit van de Dendervallei, en de stedelijke agglomeratie van Leuven die het traditionele landschap van de Dendervallei onderbreekt. Een andere waterloop in de omgeving is de Voer. Deze stroomt op ca. 320 m ten westen van het projectgebied en mondt uit in de Dender. Beide rivieren doorkruisen de stad van zuid(west) naar noord(oost). Het terrein heeft een gemiddelde hoogte van ca. 24,5 m. In het zuidwesten is de hoogte ca. 24,8 m en het terrein helt lichtjes af in de noordoostelijke richting (23,8m in de noordoostelijke hoek).

De initiatiefnemer plant de verbouwing van het museum tot een kantoor en 3 appartementen. Allereerst dient de achterbouw gesloopt te worden (inclusief de fundering). Deze wordt vervangen door een volledig nieuwe achterbouw die ongeveer dezelfde dimensies heeft als de oude (139 m²). Deze wordt vorstvrij gefundeerd en de fundering bestaat uit een beton gewapende C-vloer (dikte: 30 cm), waarop een isolatievloer wordt aangebracht (PUR/PIR; dikte: 10 cm). Hierop komt een cement gebonden dekvloer (dikte: 10 cm), waarop tenslotte tegels komen met een dikte van 2 cm. De kelder van het herenhuis blijft onveranderd (fig. 1.10) en op de gelijkvloers van het herenhuis wordt enkel de vloer verwijderd en worden enkele muren open gemaakt (fig. 1.11). Op de eerste, tweede en derde verdieping worden verschillende binnenmuren verwijderd, zodat hier appartementen van gemaakt kunnen worden (fig. 1.12 t.e.m. fig. 1.15). De trappenhuis wordt in de zuidelijke richting uitgebreid, zodat hier een lift kan worden aangebracht. In het noordwesten van het projectgebied is men van plan om een regenwaterput van 10 000 liter te plaatsen. Verder heeft men een afwijking aangevraagd om geen infiltratie van het water te plaatsen, ter bescherming van het grondwater voor de eigen en omliggende kelders. Bovendien worden de nodige nutsleidingen aangelegd en naar de rooilijn geleid. De bestaande riolering in het herenhuis wordt tijdens de aanvang van de werken gecontroleerd.

Op basis van de aardkundige gegevens is er een kans op het aantreffen van artefactensites vanaf de steentijd. Op basis van het historisch kaartmateriaal is het projectgebied pas bebouwd in de 20^e eeuw. Verder komen er alluviale afzettingen voor in het vergunningsgebied. Hiernaast kunnen mogelijk nog grondsporensites aanwezig zijn op het projectgebied. In de ruimere omgeving werden archeologische waarden uit de middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Dit verhoogt de kans op aanwezigheid van archeologische sporen/vondsten uit deze periodes. Het historisch kaart- en fotomateriaal toont dat het projectgebied tot het begin van de 20^e eeuw onbebouwd is gebleven, wat mogelijk kan wijzen op een onverstoord bodemopbouw. De afwezigheid van bebouwing op het historisch kaart- en fotomateriaal zorgt er wel voor dat de archeologische verwachting vanaf de nieuwe tijd als laag ingeschat kan worden.

Kort samengevat kunnen er dus in theorie artefacten- en grondsporensites aanwezig zijn binnen de contouren van het projectgebied. In de kelder van het herenhuis gaat men echter niets aanpassen en de nieuwe achterbouw wordt ingepland binnen de contouren van de oude achterbouw. De bodemingrepen betreft enkel een regenwaterput, een liftput en enkele nutsleidingen. De koer van het perceel blijft eveneens onveranderd. Hieruit kan men concluderen dat de bodemingrepen minimaal zijn en dat eventuele verdere maatregelen tot zeer weinig kenniswinst gaan leiden. Het is binnen deze zone niet nuttig om verder onderzoek aan te bevelen. Verder onderzoek zal enkel verdere kosten betekenen en zal met relatief grote zekerheid geen meerwaarde creëren. **Wel dient de sloop van de achterbouw met de nodige omzichtigheid gebeuren. Het is van belang dat de bodemopbouw rond de te verwijderen fundering niet bijkomend verstoord wordt.**

Aangezien het terrein wel een archeologisch potentieel bezit, kan het terrein **niet** worden opgenomen op de GGA-kaart.

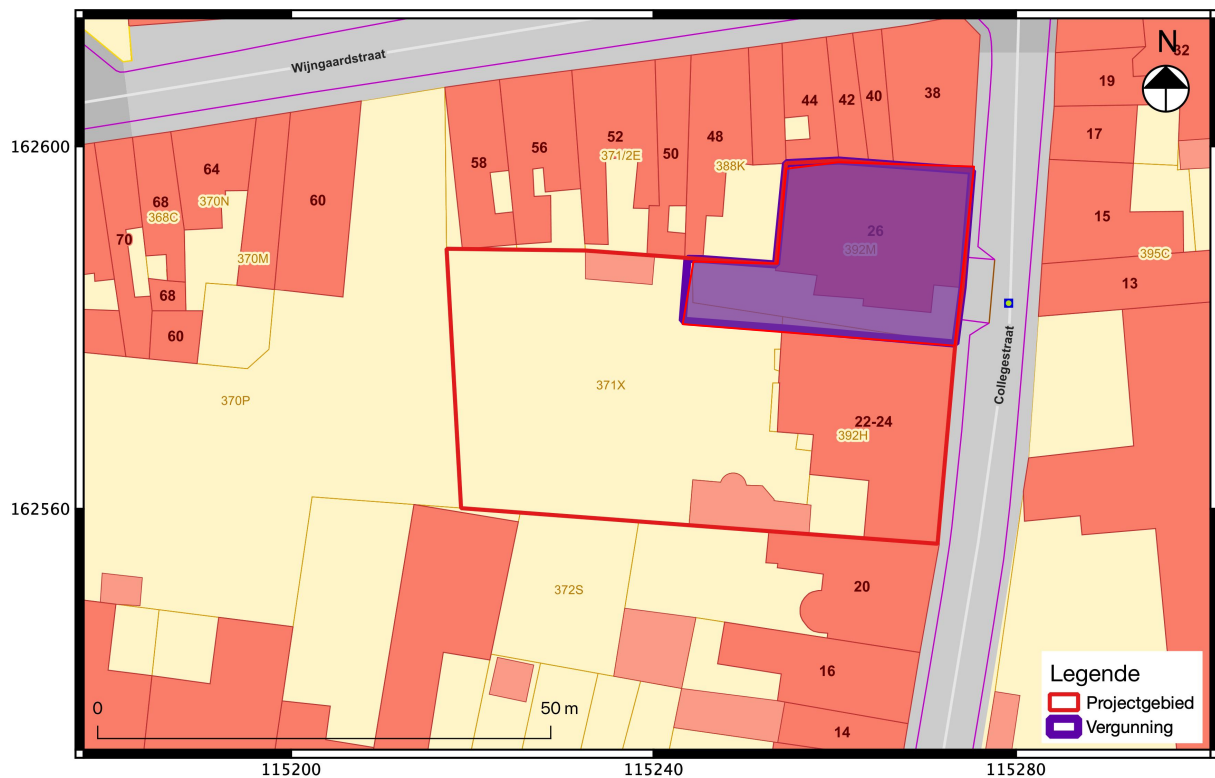

Fig. 2.3: Syntheseplan met aanduiding van de zone waarvoor geen verder onderzoek wordt aanbevolen.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: "Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap." Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

Bibliografie

Literatuur:

Adriaensen J. & Verrijckt J. 2021. "Archeologienota: Geraardsbergen – Kaai 23,25: Programma van Maatregelen". Beerse: J. Verrijckt Archeologie & Advies.

Bartholomieux B., Arnouts M., Bruyninckx T. & Veraart D. 2016. "Archeologienota Geraardsbergen Reepstraat (prov. Oost-Vlaanderen): Programma van Maatregelen". Ingelmunster: Monument Vandekerckhove.

Claesen J. Van Genechten B., Audenaert E. & Doucet A. 2020. "Programma van Maatregelen: Geraardsbergen – Collegestraat". Kortenaeken: Archebo.

Claus A. 2018. "Sloop van gebouwen, Ezelberg Geraardsbergen: Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek: Programma van Maatregelen". Eke: Raap.

De Smet S., Pede R. & Cherretté B. 2019. "Geraardsbergen Abdijpark: Archeologienota". Sint-Lievens-Houtem: Solva.

De Smet S., Pede R. & Cherretté B. 2020. "Geraardsbergen Abdijpark Fase 3: Archeologienota". Sint-Lievens-Houtem: Solva.

Devroe A. 2017a. "Archeologienota - Verslag van Resultaten: Geraardsbergen – Penitentenstraat". Mechelen: Anika Devroe.

Devroe A. 2017b. "Archeologienota – Programma van Maatregelen: Geraardsbergen – Penitentenstraat". Mechelen: Anika Devroe.

Dierckx L. & Bartholomieux B. 2020. "Nota: Programma van maatregelen Proefputtenonderzoek: Geraardsbergen Klooster Arme Klaren (prov. Oost-Vlaanderen)". Ingelmunster: Monument Vandekerckhove.

Heirbaut E. N. A., Dockx C. 2020a. "Verbouwing en nieuwbouw aan de Wijngaardstraat te Geraardsbergen. Archeologienota". Halle-Zoersel: Lares.

Heirbaut E. N. A., Dockx C. 2020b. "Verbouwing en nieuwbouw aan de Wijngaardstraat te Geraardsbergen. Archeologienota". Halle-Zoersel: Lares.

Heirbaut E. N. A., Reusens R. 2021. "Proefputten aan de Wijngaardstraat te Geraardsbergen". Halle-Zoersel: Lares.

Heirbaut E. N. A. & Vermeersch J. L. 2017. "Verbouwing Schoolgebouw Buizemontstraat 70, Geraardsbergen: Programma van Maatregelen". Halle-Zoersel: Lares.

Kaszas G. & De Rijck A. 2017. "Archeologische Evaluatie van het Bodemarchief in de Lessensestraat 91, Geraardsbergen (Oost-Vlaanderen): Programma van Maatregelen." Aartselaar: ABO.

Marchal C. 2017. "Archeologische Evaluatie van het Bodemarchief in de Achtertuinen van de Buizemontstraat, de Molenstraat en Sasweg, Geraardsbergen". Aartselaar: ABO.

Sevenants W. & Magerman Kristine. 2018a. Archeologienota Adamstraat 18-20 Geraardsbergen (prov. Oost-Vlaanderen): Verslag resultaten bureauonderzoek. Kortenberg: TrihArch.

Sevenants W. & Magerman Kristine. 2018b. Archeologienota Adamstraat 18-20 Geraardsbergen (prov. Oost-Vlaanderen): Programma van Maatregelen. Kortenberg: TrihArch.

Vanholme N. 2018. "Realisatie van een meergezinswoning, Oudenaardstraat, Geraardsbergen: Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek: Programma van Maatregelen". Eke: Raap.

Van Campenhout K. 2021. "Geraardsbergen Dierkoststraat 27: Programma van Maatregelen". Meerdonk: Archeoservice.

Van Remoorter O. & Creutz M. 2018. "Nota Geraardsbergen, Lessensestraat 91 Programma van maatregelen". Bassevelde: BAAC.

Verhaeghe C. 2019. "Archeologienota Geraardsbergen Gaffelstraat 24-26: Programma van maatregelen". Bassevelde: Baac.

Geraadpleegde websites in januari 2022:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/8418>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13428>